

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Štúdiálny odbor: Gastronómia, hotelníctví a cestovný ruch

Martina Valášková

Analýza projektov cezhraničnej spolupráce ČR – Slovensko zameraných na cestovný ruch

Analysis of Cross Border Cooperation Projects between Czech Republic and Slovakia
Focusing on Tourism

BAKALÁRSKÁ PRÁCA

Vedúci bakalárskej práce: RNDr. Jakub Trojan, MSc, MBA

Brno, rok 2016

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Ústav gastronomie, hotelnictví a cestovního ruchu

Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Martina Valášková

Osobní číslo: 8728026

Studijní program: GHT - Gastronomie, hotelnictví a turismus

Studijní obor: GHCR - Gastronomie, hotelnictví a cestovní ruch

TÉMA PRÁCE: ANALÝZA PROJEKTŮ PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR – SLOVENSKO ZAMĚŘENÝCH NA CESTOVNÍ RUCH

TÉMA PRÁCE V AJ: ANALYSIS OF CROSS BORDER COOPERATION PROJECTS BETWEEN CZECH REPUBLIC AND SLOVAKIA FOCUSING ON TOURISM

Cíl stanovený pro vypracování BP

1. Teoretické část BP: Teoretická část bude zaměřena na ukotvení základní terminologie spojené s projektovým management v cestovním ruchu, zejména v kontextu přeshraniční spolupráce.
2. Praktická část BP: Praktická část hodnotí projekty realizované v cestovním ruchu v rámci česko-slovenské spolupráce.
  - Analytická část provede analýzu realizovaných projektů na česko-slovenském pomezí s důrazem na projekty cestovního ruchu. Na modelovém projektu bude diskutovat slabá/silná místa projektu s identifikací dopadů na rozvoj turismu v regionu ČR - SR.
  - Návrhová část bude reagovat na analytická zjištění ve smyslu návrhu optimalizace projektového managementu v rámci

přeshraniční spolupráce, případně se pokusí navrhnout vlastní modelový projekt podporující udržitelný rozvoj cestovního ruchu oblasti.

Při zpracování BP vycházejte z pomůcky vydané VŠOH Brno.

Rozsah bakalářské práce bez příloh: 2 AA

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná i elektronická

Seznam doporučené literatury:

[1] KERZNER, Harold. *Project management: a systems approach to planning, scheduling, and controlling*. 11th ed. Hoboken, N.J.: John Wiley & Sons, Inc., 2013, xxvii, 1264 p.

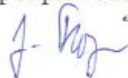
[2] PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu*. Vyd. 2. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009, 298 s. ISBN 978-80-7435-006-1.

[3] TROJAN, Jakub a Jan TRÁVNÍČEK. *Projektový management v hotelnictví a cestovním ruchu*. 1. vyd. Brno: VŠOH, 2015, 104 s. ISBN 978-80-87300-57-2

Další literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Jakub Trojan, MSc, MBA

Ústav gastronomie, hotelnictví a cestovního ruchu
podpis vedoucího BP

Datum zadání bakalářské práce: 1. dubna 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2016

V Brně dne: 1. dubna 2015

VYSOKÁ ŠKOLA
OBCHODNÍ A HOTELOVÁ s.r.o.
Bosonožská 9, 625 00 Brno

Ing. Eva Lukášková, Ph.D.
Vedoucí ústavu

Ing. Zdeněk Málek, Ph.D.
prorektor pro vzdělávací činnost

Meno a priezvisko autora: Martina Valášková

Názov bakalárskej práce: Analýza projektov cezhraničnej spolupráce ČR – Slovensko zameraných na cestovný ruch

Názov bakalárskej práce v AJ: Analysis of Cross Border Cooperation Projects between Czech Republic and Slovakia Focusing on Tourism

Štúdijný odbor: Gastronómia, hotelníctvo a cestovný ruch

Vedúci bakalárskej práce: RNDr. Jakub Trojan, MSc, MBA

Rok obhajoby: 2016

Anotácia: Témou záverečnej bakalárskej práce je Analýza projektu cezhraničnej spolupráce ČR- Slovensko zameraných na cestovný ruch. Práca je rozdelená na dve časti. A to na teoretickú a praktickú časť. V prvej časti sa zameriava na ukotvenie základnej terminológie z oblasti projektového managementu v cestovnom ruchu, najmä v kontexte, čo sa týka cezhraničnej spolupráce. V druhej časti, praktickej, sa hodnotia už realizované projekty v cestovnom ruchu v rámci česko- slovenskej spolupráce. Praktická časť je rozdelená na analytickú časť, v ktorej sa prevedie analýza zrealizovaných projektov na česko- slovenskom pomedzí s dôrazom na projekty cestovného ruchu. Na modelovom príklade sa bude diskutovať o stránke projektu s identifikáciou dopadu na rozvoj turizmu v regióne. V návrhovej časti sa bude reagovať na analytickú časť v zmysle návrhu optimalizácie projektového managementu v rámci cezhraničnej spolupráce. Prípadne sa bude navrhovať vlastný modelový projekt podporujúci udržateľný rozvoj cestovného ruchu vo vybranej oblasti.

Annotation: The topic of the final thesis is to analyze the project ČR- Slovakia focused on tourism. The work is divided into two parts. And the theoretical and practical part. The first part focuses on the anchor basic terminology of project management in tourism, especially in the context, as regards cross-border cooperation. And in the second part, a practical part in it assesses the already implemented projects in tourism within the Czech-Slovak cooperation. The practical part is divided into analytical part, which is converted analysis completed projects on the Czech-Slovak border, with an emphasis on tourism projects. For example, the model will discuss the aspekt of the project with the identification of the impact on the development of tourism in the region. And the design part will respond to the analytical unit in terms of design optimization of project management in the context of cross-border cooperation. Alternatively, it will propose its own model project promoting sustainable tourism development in selected areas.

Kľúčové slová: projektový menegment, cestovný ruch, cezhraničná spolupráca, projekty, turizmus, rozvoj

Key words: Project menegment, tourism, cross-border cooperation projects, tourism, development

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že som bakalársku prácu *Analýza projektov cezhraničnej spolupráce ČR – Slovensko zameraných na cestovný ruch* vypracovala samostatne pod vedením *RNDr. Jakub Trojan, MSc, MBA* a uviedla v nej všetky použité literárne a iné odborné zdroje v súlade s aktuálnymi platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Vysokej školy obchodnej a hotelovej.

V Brne dňa

vlastnoručný podpis autora

Pod'akovanie

Na tomto mieste by som rada pod'akovala pánovi RNDr. Jakobovi Trojanovi, MSc, MBA za nadobudnuté informácie, ktoré mi dopomohli k vzniku bakalárskej práce. Ďalej by som chcela pod'akovať slečne Bc. Kristíne Smolíčkovej za korekčnú úpravu BP a taktiež mestskému úradu Myjava za poskytnutie informácií o daných projektoch. V neposlednom rade chcem hlavne pod'akovať za nepretržitú podporu rodine.

Obsah

Úvod.....	11
I. Teoretická časť	12
1 Cestovný ruch (CR)	13
1.1 Charakteristika CR.....	13
1.1.1 Základné pojmy v CR	14
1.1.2 Cestovné agentúry, cestovné kancelárie a Turisticko-informačné kancelárie	14
1.1.3 Produkt CR.....	15
2 Cezhraničná spolupráca	17
2.1. Definícia pojmu cezhraničná spolupráca	17
2.2 Vývoj a ciele cezhraničnej spolupráce.....	17
2.2.1 Vývoj cezhraničnej spolupráce.....	17
2.2.2 Ciele cezhraničnej spolupráce	18
2.3 Formy cezhraničnej spolupráce	18
2.4 Princípy a podmienky cezhraničnej spolupráce.....	19
2.5 Financovanie cezhraničnej spolupráce	19
3 Projektový management - základná terminológia.....	20
3.1 Projektový management	20
3.2 Projekt.....	20
3.2.1 Produkt projektu.....	20
3.3 Životný cyklus projektu a jeho fázy	21
4 Kopaňičiarsky región - miestna akčná skupina.....	22
4.1 Úlohy Miestnej akčnej skupiny (MAS).....	22

4.2 LEADER.....	23
4.2.1 Význam prístupu LEADER	23
4.2.2 Hlavné znaky prístupu LEADER.....	23
4.2.3 Priorita a hlavný cieľ	24
5 Cezhraničná spolupráca - Fond mikroprojektov	25
5.1 Hlavné znaky mikroprojektu	25
5.2 Región Kopanice	26
5.2.1 Zaujímavosti Kopaníc - Sakrálne pamiatky.....	26
5.2.2 Pamätné domy, múzeá a izby	27
5.2.3 Ostatné turistické atrakcie	28
5.3 Región Hornácko	28
5.3.1 Zaujímavosti Hornáckeho regiónu	29
5.4 Región Ostrožsko.....	29
5.4.1 Zaujímavosti Ostrožska – zámky a pamiatkové domy.....	29
5.4.2 Ostatné zaujímavosti	30
II. Praktická časť	32
6 Analýza rozvojových projektových aktivít zrealizovaných na území moravsko - slovenského pomedzia	33
6.1 Projekt „Pozrime sa cez hranice z výšky“	33
6.1.1 Vyhliadková veža Hrajky, Turá Lúka	33
6.1.2 Vyhliadková veža Pořana.....	34
6.1.3 Vyhliadková veža Drahy, Javorník	34
6.1.4 Ostatné turistické rozhl'adne.....	34

6.2 Realizácia projektu	35
6.3 Analýza nákladov a prínosov projektu (CBA)	35
6.3.1 Finančná analýza.....	36
6.3.2 Ekonomická analýza	43
6.3.3 Spoločenské dopady.....	48
6.4 Zhodnotenie projektu na základe finančnej a ekonomickej analýzy	49
7 Návrhová časť	51
7.1 SWOT analýza.....	51
7.2 Umiestnenie rozhl'adne Hrajky na inom mieste	52
7.3 Informačné tabuľky na rozhl'adne	54
7.4 Dobudovanie odpadkových košov pri rozhl'adniach	55
7.5 Prepojenie turistického chodníka s výhl'adňami.....	56
Záver	57
Použité zdroje	59
Zoznam obrázkov, grafov a tabuliek	61
Zoznam skratiek.....	62
Prílohy.....	63

ÚVOD

Cestovný ruch je fenoménom dnešnej doby a taktiež rozvíja celý kraj, preto každá krajina chce tvoriť ten najlepší produkt kvôli ktorému sa turisti vracajú do danej krajiny. Cestovný ruch je v dnešnej dobe veľkým finančným prínosom do štátneho alebo i mestského rozpočtu. Teoretická časť bakalárskej práce je zameraná na ukotvenie základnej terminológie spojenej s projektovým managementom, cestovným ruchom hlavne v kontexte s cezhraničnou spoluprácou. Praktická časť bakalárskej práce je zameraná na hodnotenie projektov zrealizovaných v cestovnom ruchu a v rámci česko – slovenskej spolupráce. Ďalej praktická časť bude rozdelená na analytickú a návrhovú, kde analytická časť je zameraná na analýzu už zrealizovaných projektov na území cezhraničnej spolupráce, s dôrazom na cestovný ruch. V analytickej časti je ďalej vytvorená finančná analýza projektu, je použitá analýza CBA, kde projekt je financovaný z európskeho fondu a radí sa medzi neziskové projekty. Použitá analýza je tvorená z finančnej a ekonomickej analýzy, kde výstupom bude zhodnotenie projektu. Návrhová časť sa zameriava na analýzu silných a slabých stránok a reaguje na zistenie v zmysle návrhu optimálnejších riešení podporujúcich udržateľný rozvoj cestovného ruchu oblasti cezhraničnej spolupráce.

TEORETICKÁ ČASŤ

1 CESTOVNÝ RUCH (CR)

Pod pojmom cestovný ruch je chápané odvetvie, ktoré zahŕňa súbor činností súvisiacich s cestovaním, s pravidla vo voľnom čase. Podľa Svetovej organizácie cestovného ruchu UN World Tourism Organization predstavuje najväčší pohyb populácie za rekreáciou, poznávaním a zahraničnou dovolenkou. Medzinárodný cestovný ruch tvorí približne až 30% všetkých služieb a zamestnáva viac ako 100 miliónov osôb. Cestovanie je zároveň spojené so službami ubytovacích a stravovacích zariadení. Tento spoločensko-ekonomický fenomén tvorí významnú časť hospodárstva a patrí medzi najrýchlejšie sa rozvíjajúce odvetvie. (Palátková 2011)

Cestovný ruch je rozdelený na tieto základné destinácie: more, hory, zážitkový turizmus, kam patria najmä významné pamiatky, náboženský turizmus (napr. rôzne púte) ale aj športový turizmus. Špecifickým druhom cestovného ruchu sú rôzne rekondičné pobyty, teda kúpele, ktoré účastníci navštevujú hlavne za účelom liečby. Medzi ďalšie obľúbené druhy sa ďalej radia jazykové pobyty, ktoré slúžia na zdokonaľovanie sa v cudzom jazyku.

Na Slovensku, turizmus zastrešuje Slovenská agentúra pre cestovný ruch. Táto agentúra bola zriadená v roku 1995 Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. (Pásková 2010)

1.1 Charakteristika CR

Pre vymedzenie pojmu cestovný ruch sa často vyskytuje aj so synonymami ako je napríklad turizmus (z anglického slova tourism), rekreácia, cestovanie, turistika a iné.

Cestovný ruch je činnosť osôb, ktoré cestujú do miest mimo svojho trvalého bydliska za účelom trávenia voľného času alebo služobných ciest, odpočinku, poznávania, športového a kultúrneho vyžitia, na čas dlhší ako je 24 hodín a kratší ako 1 rok. Ide o mnohostranné odvetvie, ktoré zahŕňa dopravu, poskytovanie ubytovacích a stravovacích zariadení, služby cestovných kancelárií ale aj rôzne služby sprievodcu. Základným druhom CR je rekreácia.

Cestovný ruch sa považuje za ukazovateľ a životnej úrovne obyvateľstva. Má nasledovné spoločenské funkcie:

- všestranný rozvoj osobnosti,
- regenerácia fyzických a duševných síl ako napríklad odpočinok,
- účelové využitie voľného času,
- spoznávanie zvykov a návykov iných kultúr,
- získavanie jazykových znalostí,
- vytváranie nových pracovných príležitostí.

Pre každú krajinu je s turizmom spojené veľké množstvo výhod, ale zároveň i ohrození. Medzi riziká/ohrozenia cestovného ruchu sa radia rôzne sociálno-kultúrne zmeny, akými sú ohrozenia pôvodného spôsobu života, tzv. sociálny stres. Ďalej to môžu byť škody spôsobené na životnom prostredí, ktoré sú spojené so správaním návštevníkov počas návštevy danej lokality (znečistenie vodných tokov, ničenie flóry a fauny, poškodzovanie pamiatok a pod). (Gúčik 2010)

1.1.1 Základné pojmy v CR

Medzi základné pojmy cestovného ruchu patria:

- cestovná kancelária,
- cestovná agentúra,
- turista,
- domáci cestovný ruch,
- aktívny a pasívny cestovný ruch,
- produkt cestovného ruchu,
- propagácia v cestovnom ruchu a iné.

1.1.2 Cestovné agentúry, cestovné kancelárie a Turisticko-informačné kancelárie

Cestovná agentúra, (ang. travel agency) ide o subjekt, ktorý podniká za účelom poskytovania služieb v cestovnom ruchu. Subjekt podniká na základe živnostenského oprávnenia v súlade so zákonom č. 281/2011 Z.z. (vzťahujúci sa na území Slovenskej republiky). Cestovná agentúra sa pri predaji zájazdov

konečnému spotrebiteľovi môže riadiť len funkciou sprostredkovateľa cestovnej kancelárie.

Cestovná kancelária, (ang. tour operator) ide o podnikateľský subjekt cestovného ruchu, ktorý podniká na základe živnostenského oprávnenia (zákon č. 281/2022 Z.z.). Hlavnou činnosťou cestovnej kancelárie je ponuka, predaj, tvorba a organizovanie zájazdov konečnému spotrebiteľovi. Cestovná kancelária musí so spotrebiteľom uzatvoriť zmluvu o obstarávaní zájazdu vo vlastnom mene. Kancelárie sa rozdeľujú podľa počtu zamestnancov a objemu dosiahnutých tržieb na malé, stredné a veľké cestovné kancelárie. Rozdiel medzi cestovnou agentúrou a cestovnou kanceláriou je v poistení proti insolventnosti spoločnosti. (Pásková 2010)

1.1.3 Produkt CR

Pojem produkt má mnoho definícií, avšak žiadna z nich nie je prijímaná univerzálne.

Podľa Kotlera (2007:614) sa udáva, že produktom je čokoľvek, čo na trhu cestovného ruchu sa môže ponúknuť k preskúmaniu, užívaniu alebo k spotrebe, teda ide o uspokojenie potreby alebo požiadavky. Radia sa sem rôzne hmotné predmety, miesta, organizácie, služby a pod. (Kotler 2007)

Z pohľadu návštevníka ide vždy o súbor, balík služieb pre ktoré je najmä charakteristická komplementarita, teda produkt je skladaný zákazníkom, a to kombináciou rôznych služieb.

Z hľadiska ekonomického, o produkte sa hovorí ako o súbore voľných služieb, ktoré využíva účastník cestovného ruchu.

Známe sú:

- Voľné služby - nie sú ekonomickými službami, teda neboli vytvorené ľuďmi, prípadne ľudskou prácou. Jedná sa hlavne o prírodné úkazy.
- Služba – je radená medzi produkt ekonomického rázu, zvyčajne ide o nemateriálnu činnosť. Cestovný ruch poskytuje široký sortiment služieb smerujúci na zákazníka cestovného ruchu.
- Tovar - je to výrobok, ktorý je určený k predaju konečnému spotrebiteľovi. Každý tovar v cestovnom ruchu slúži k uspokojeniu

potrieb účastníka a zároveň má svoju cenu, ktorá sa odráža od dopytu po danom tovare. V cestovnom ruchu sa jedná hlavne o jedlá a nápoje, ktoré sú určené na uspokojenie primárnej ľudskej potreby. (Jakubíkova 2012)

2 CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

2.1. Definícia pojmu cezhraničná spolupráca

Cezhraničnú spoluprácu je vnímaná ako významný nástroj, ktorý napomáha k zlepšovaniu ekonomických a sociálnych väzieb a zároveň podporuje spoluprácu, ekonomickú integráciu medzi regiónmi.

Podľa Järviö, ktorý cezhraničnú spoluprácu definuje aj ako združenie miest na oboch stranách hraníc. Hranica je vnímaná ako pozitívna možnosť pre rozvoj. Na základe vzájomnej spolupráce dané regióny môžu spoločne riešiť konkrétne príležitosti a výzvy, ktoré im ponúka hranica medzi nimi. Cezhraničná spolupráca zároveň zahŕňa aj priamu spoluprácu susedských krajín a to vo všetkých oblastiach života medzi regionálnymi a miestnymi inštitúciami pozdĺž hraníc, pričom zapája všetkých aktérov. (Kulašík 2011)

Cieľom cezhraničnej spolupráce je umožnenie zlepšenia života obyvateľom na sociálnoekonomických sférach, keď môžu samostatne rozvíjať aktivity s partnermi zo susedných štátov. Vzhľadom na vysoký výrobný potenciál Slovenskej republiky a zároveň nedostatočnú kúpyschopnosť obyvateľstva a malý trh, bolo pre Slovensko výhodné so začatím cezhraničnej spolupráce. (Kadeřábková, Peková 2012)

2.2 Vývoj a ciele cezhraničnej spolupráce

2.2.1 Vývoj cezhraničnej spolupráce

Cezhraničná spolupráca si v Európe prešla dlhou históriou. Hlavnou potrebou bolo odstránenie hraničných bariér a rozvoj vzájomnej spolupráce v pohraničných regiónoch. Okrem toho, že ide o myšlienku, ktorá sa zaoberá trvalou udržateľnosťou mieru, ide tu aj o celkový rozvoj daných pohraničných regiónov i zlepšenie ich životnej úrovne.

V poslednom období je viditeľné, že cezhraničná spolupráca má priaznivejšie podmienky pre svoj rozvoj, a to dôsledkom založenia pracovného združenia Európskych pohraničných regiónov. Pohraničné regióny nadobudli dôležitosť podporných rozvojových programov EÚ. (Horký 2011)

Od roku 1990 boli zavedené podporné programy ako je Interreg, Phare, ktoré zrýchlili a zintenzívnili cezhraničnú spoluprácu členských krajín EÚ. (Kadeřábková, Peková 2012)

2.2.2 Ciele cezhraničnej spolupráce

Cieľom susediacich krajín, regiónov a súkromných subjektov, ktoré sa zapojili do cezhraničnej spolupráce je vyrovnanie štrukturálnych nevýhod umiestnených v ich oblasti, a to z vymedzením na systémy ako výsledok blízkosti medzinárodných hraníc. (Horký 2011)

Iné ciele cezhraničnej spolupráce EÚ sa zameriavajú na podporu trvalo udržateľného rozvoja na oboch stranách vonkajších hraníc EÚ. Zároveň ide o pomoc znížiť rozdiel životnej úrovne medzi hranicami, ako aj riešiť problémy a príležitosti na spoluprácu EÚ.

Cezhraničná spolupráca je zameraná na dané regióny:

- Hraničné regióny EÚ, ktoré sa nachádzajú na vonkajších alebo vnútorných hraniciach,
- pohraničné regióny EÚ, ktoré majú rozvinutejšie hospodárstvo a čelia špecifickým problémom,
- dôležitým znakom cezhraničnej spolupráce sú hlboko zakotvené historické a kultúrne väzby, ktoré vznikli v minulých storočiach. V štruktúrach cezhraničnej spolupráce sú dva typy- trvalé a strategické. (Asociácia európskych prihraničných regiónov 2000)

2.3 Formy cezhraničnej spolupráce

Podľa Asociácie európskych prihraničných regiónov spolupráca presahujúca národné hranice má charakter cezhraničnej, transnacionálnej alebo interregionálnej spolupráce, pričom:

- Cezhraničná spolupráca sa zaoberá priamou susedskou spoluprácou, ktorá je organizovaná prostredníctvom regionálnych a lokálnych inštitúcií pozdĺž hranice
- transnacionálna spolupráca, ide o formu spolupráce medzi národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi. Ich hlavným cieľom je podpora integrácie európskych regiónov. Daná spolupráca je zameraná len na jednu odbornú tému, ktorá sa rieši na relatívne rozsiahlom území
- interregionálna spolupráca, ide o novú formu spolupráce. Zaoberá sa rozšírením priestoru pre spoluprácu s cieľom upevniť súdržnosť a zvýšiť efektívnosť nástrojov štrukturálnej politiky. (Asociácia európskych prihraničných regiónov 2000)

2.4 Princípy a podmienky cezhraničnej spolupráce

Pre úspešnú cezhraničnú spoluprácu je dôležité dodržiavanie viacerých princípov a podmienok:

- Partnerstvo, ide buď o vertikálne (sú to väzby na národnej, nadnárodnej úrovni) alebo horizontálne (väzby medzi organizáciami na oboch stranách hraníc)
- Subsidiarita, je charakterizovaná flexibilitou, potrebnou na vyrovnanie rozdielov v cezhraničných štruktúrach, ako aj rešpektovanie pravidiel horizontálnej a vertikálnej spolupráce
- spoločná cezhraničná koncepcia je nevyhnutná pre úspešnú spoluprácu. Umožňuje identifikovať spoločné problémy a zdroje rozvoja regiónu na oboch stranách hraníc. (Asociácia európskych prihraničných regiónov 1995)

2.5 Financovanie cezhraničnej spolupráce

Prostredníctvom programov Európska únia podporuje cezhraničnú spoluprácu v pohraničných regiónoch EÚ, strednej, východnej Európy a stredozemných krajín. Finančná podpora je poskytovaná už od roku 1990 a to prostredníctvom mnohých programov, iniciatív a projektov. V období rokov 2007-2013 sa pozdĺž hraníc Slovenskej republiky vytvorilo päť programov cezhraničnej spolupráce.

3 PROJEKTOVÝ MANAGEMENT - ZÁKLADNÁ TERMINOLÓGIA

3.1 Projektový management

Pod pojmom projektový management je chápaný súhrn aktivít, ktoré spočívajú v plánovaní, organizácii, riadení a kontrole zdrojov spoločnosti, a to s krátkodobým cieľom, ktorý bol stanovený pre realizáciu cieľov a zámerov. Projektový management je zároveň aj aplikovanie znalostí a schopností, nástrojov a techník, aby boli splnené požiadavky projektu.

Kombináciou predchádzajúcich definícií prichádza k logickému záveru, kedy za úspešný projektový management pokladá dosiahnutie cieľa projektu, a to dodržaním časových limitov, nákladov alebo iných zdrojov. Ako ďalšie pozitívne kritérium úspechu sa považuje minimum zmien v pôvodnom projekte zámeru. (Kerzner 2013)

3.2 Projekt

Pod pojmom projekt ide o dočasné úsilie, ktoré bolo vynaložené na vytvorenie unikátneho produktu alebo služby. Projekt musí obsahovať:

- Špecifický cieľ, ktorý má byť realizačne splnený,
- dátum začiatku a ukončenia projektu,
- stanovenie prostriedkov pre čerpanie zdrojov potrebných na realizáciu projektu. (Trojan, Trávniček 2015)

3.2.1 Produkt projektu

Cieľom je vytvoriť unikátny produkt, službu alebo ich kombináciu, ktorá má však splniť zadanie projektu. Produkt projektu je samotný výsledok, ktorý má byť vytvorený realizáciou projektu. (Kerzner 2013)

3.3 Životný cyklus projektu a jeho fázy

Realizáciou projektu sa projekt vyvíja a nachádza v rôznych fázach, ktoré sú nazývané aj životným cyklom projektu. Životný cyklus projektu, je súbor následných fáz projektu, ich názov a počet sú určené potrebami kontroly organizácie, ktorá sa do projektu angažuje.

Cieľom fázy životného cyklu projektu je zlepšenie podmienok pre kontrolu jednotlivých procesov, zároveň uľahčenie orientácie vo vývojových štádiách projektu.

Fázy životného cyklu definujú:

- aký typ práce projektu ide,
- konkrétne výstupy v jednotlivých fázach,
- kto sa zapája do aktivít projektu.

Prechod medzi určitými fázami sa uskutočňuje na základe schvaľovacieho procesu, ktorý určuje pripravenosť projektu do ďalšej fázy.

Medzi fázy patrí aj vznik samotnej myšlienky daného projektu, ďalej nasleduje zahájenie projektu. Potom nasleduje fáza, ktorá je prezývaná strednou fázou, teda realizácia produktu, alebo samotný postup. Poslednou fázou projektu je jeho ukončenie a predanie konečnému zákazníkovi. (Trojan, Trávníček 2015)

4 KOPANIČIARSKY REGIÓN - MIESTNA AKČNÁ SKUPINA

Vznikla dňa 5.10. 2007 v Myjave. Jej hlavným účelom je možnosť financovania rozvoja vidieka a to pomocou prístupu LEADER. Ďalším cieľom skupiny MAS je hľadanie nových možností a príležitostí v danom regióne, podpora a zabezpečenie ich využitia a taktiež zvýšenie sociálnoekonomickej úrovne života na vidieku. Na rozhodovaní, rozvoji občianskeho života, podpory podnikania a služieb cezhraničnej spolupráce a rozvoji infraštruktúry sa môžu podieľať aj samotní občania vidieka.

Prvou a najdôležitejšou úlohou MAS je príprava analýzy územia, zistenie jeho potrieb a vypracovanie strategického plánu pre podporu regiónu. Až po vypracovaní celej stratégie MAS je možné začať s vlastným plánom, predĺžiť projekt a získať finančné zdroje, ktoré ponúka Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a štátneho rozpočtu SR.

Územie sa rozkladá v časti Myjavskej pahorkatiny, od severu na Bielych Karpatoch a na juhovýchode zasa Malé Karpaty a na východnej strane Považské Podolie. V Myjavskom regióne sa nachádzajú stovky kopianíc, ktoré sú často krát situované na odľahlých miestach, s tradičnými domami a typickou architektúrou. Pre toto územie je typické silné uchovaním kultúrneho dedičstva, a to formou folklórnych skupín, tradičného folklórneho festivalu a inými kultúrnymi spoločenskými aktivitami. (kopaniarskyregion.sk)

4.1 Úlohy Miestnej akčnej skupiny (MAS)

Medzi hlavné úlohy MAS patria:

- Pravidelné stretnutia a budovanie partnerstva a vzájomnej dôvery,
- spoločné zostavovanie stratégie miestneho rozvoja,
- spoločná dohoda na rozvojových prioritách,
- dohoda o mobilizácii a samotnom použití finančnej podpory,
- realizácia stratégie,
- zabezpečenie množstva ľudských, hospodárskych a finančných kapacít potrebných na realizáciu

- zodpovednosť za monitorovanie a realizácie projektu.

4.2 LEADER

LEADER vznikol začiatkom 90-tych rokov z iniciatívy Európskej komisie. Zaujíma sa hlavne o podporu integrovaných aktivít a rozvojových schém, ktoré sú realizované len na miestnej úrovni. Názov LEADER je skratkou Spojenia pre ekonomický rozvoj vidieckych komunít. (Armstrong 2004)

4.2.1 Význam prístupu LEADER

- Ide o efektívne využitie verejných finančných zdrojov, a to podľa potrieb daného územia,
- zaoberá sa účinnejším využitím verejných zdrojov pre tvorbu pridanej hodnoty príjmov danej oblasti a zamestnanosti,
- medzi ďalší význam prístupu LEADERu sa radí cielené rozmiestnenie miestnych a verejných zdrojov na základe určitého partnerstva. (Jarošová, Pavlica 2015)

4.2.2 Hlavné znaky prístupu LEADER

- Trvalo udržateľný rozvoj vedený zdola nahor,
- podpora vnútorného a integrovaného rozvoja,
- zaoberá sa spoluprácou a partnerstvom viacerých inštitúcií z rôznych sektorov,
- medzi hlavné znaky patrí aj prioritné využívanie miestnych zdrojov,
- v neposlednom rade ide aj o rozvoj občianskej a miestnej spoločnosti. (Jarošová, Pavlica 2015)

4.2.3 Priorita a hlavný cieľ

Hlavnou prioritou prístupu LEADER je zlepšenie manažmentu riadenia a mobilizácie rozvojového potenciálu vo vidieckych oblastiach.

Medzi hlavný cieľ LEADRu sa radí podpora vytvárania a rozvoja miestnych partnerstiev, ako aj zlepšovanie využitia vnútorného rozvojového potenciálu vo vidieckych oblastiach. (Jarošová, Pavlica 2015)

5 CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA - FOND MIKROPROJEKTOV

Tento fond bol založený v roku 2007 a jeho hlavným cieľom je podporiť miestne cezhraničné aktivity, ktoré sú menšieho rozsahu a ich rozpočet nepresahuje 20 000 EUR. Medzi hlavné ciele sa zaraďuje posilnenie dlhodobých foriem spolupráce, posilnenie regiónov a regionálnych štruktúr a iné.

5.1 Hlavné znaky mikroprojektu

- Miestna demokracia: patria sem hlavné inštitúcie a organizácie. Sú to hlavne akcie, ktoré majú pomôcť pri vytváraní a prehľbovaní zručností organizačných štruktúr a to v rámci miestnej a regionálnej verejnej správy demokratickej spoločnosti.
- Kultúrne výmeny: myslia sa tým kultúrne a spoločenské výmeny, ktoré sa uskutočňujú medzi miestnymi skupinami na oboch stranách prihraničného regiónu. Sú to napríklad folklórne slávnosti, rôzne športové akcie, ale môžu byť sem zaradené aj umelecké výstavy.
- Ľudské zdroje: rozvoj ľudských zdrojov a vzdelávania, ktoré majú za úlohu osloviť široké spektrum účastníkov. Zamerané sú na propagáciu cezhraničných pracovných príležitostí, projekty, ktoré zjednocujú školenia. Ovplyvňuje ich najmä napríklad história regiónu.
- Plánovacie a rozvojové štúdie: rôzne analýzy prihraničných území, príprava smerníc pre plánovanie a správu území cezhraničných oblastí, propagácie zámerov využitia krajiny.
- Hospodársky rozvoj: podpora menších projektov, ktoré sú zamerané na zvýšenie hospodárskej základne prihraničného regiónu, ale aj plánovanie cezhraničných priemyselných zón, rôznych trhov, výstav a propagačných akcií.
- Životné prostredie: ide o projekty, ktoré sú zamerané na konkrétne problémy životného prostredia v danom regióne. Do tejto kategórie patria napríklad rôzne ekologické školenia, či akcie zamerajúce sa na zvyšovanie vedomostí verejnosti z oblasti ekologického povedomia.

- Cestovný ruch: aktivity, ktoré sa zameriavajú na rozvoj cestovného ruchu, rôzne plánovanie, posilnenie inštitúcií a prírodu nepoškodzujúceho turizmu (agroturizmus). Zaradujú sa sem i nové turistické produkty, ktoré vytvárajú trvalé pracovné miesta a súvisia s programom pre rozvoj ľudských zdrojov.
- Komunikácia: v tomto prípade sa rozumejú o prostriedky a zdroje, ktoré prispievajú k zlepšeniu toku informácií v spojení medzi prihraničných regiónoch. (Kopaničiarsky región 2012)

5.2 Región Kopanice

Kopanice zapadajú do regiónu na západe Slovenska, z veľkej časti ležia v Myjavskej pahorkatine medzi Malými a Bielymi Karpatami. Na severnej strane hraničí s Českou republikou, kde tieto štáty delí Veľká Javorina, ktorá je považovaná za symbol česko-slovenského priateľstva. Pre tento kraj je typické rozptýlené kopaničiarske osídlenie, teda ide o stovky kopaníc rôznych veľkostí. Oblasť kopaníc sa vyznačuje rozdrobenou sídelnou štruktúrou, jedinečnou vidieckou architektúrou a folklórom. Pahorkovitý reliéf kraja je poprepletaný rôznymi turistickými a náučnými chodníkmi, trasami vhodnými na cykloturistiku, ale rozmáha sa tu aj jazdecká turistika. Lesy sú vhodné nielen na pešiu turistiku, ale i na poľovníctvo. Tento kraj je známy hlavne významným Myjavským folklórnym festivalom, ktorý má medzinárodný charakter.

5.2.1 Zaujímavosti Kopaníc - Sakrálne pamiatky

- Baptistický kostol, Chvojnica: kostol je postavený v klasicistickom slohu, nachádza sa neďaleko obce Vrbovce. Zo začiatku tento kostol slúžil ako sklad obilia, neskôr bol využívaný ako škola pre miestne deti. V roku 1924 bol kostol rekonštruovaný a za získané prostriedky bol rozšírený.
- Evanjelický kostol, Košariská: základný kameň bol položený v roku 1871. Hlavnou dominantou tohto kostola je oltár v neoklasicistickom štýle s obrazom, ktorý nesie meno Búrka na mori. Veľkou cennosťou tohto kostola je krstiteľnica, v ktorej bol krstený Milan Rastislav Štefánik. Kostol v Košariskách bol v roku 1996 vyhlásený za kultúrnu pamiatku.

- Kostol Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, Myjava: sakrálna pamiatka, ktorá bola postavená a vysvätená v roku 1785 a je postavená v barokovo-klasicistickom slohu. V kostole sa nachádza pamätná tabuľa Daniela Krmana. Zaujímavosťou kostola je, že na začiatku svojho vzniku nemal vežu. Tá bola ku kostolu pristavená až v roku 1856, meria 60 metrov a dodnes je dominantou mesta Myjava.
- Evanjelický kostol, Brezová pod Bradlom: tento kostol patrí medzi tri najväčšie na Slovensku. Vo veži tohto kostola sa okrem zvonov nachádza aj hodinový stroj, ktorý je dodnes funkčný.
- Rímskokatolícky kostol sv. Michala Archanjela, Krajné: je to typický vidiecky kostol, ktorý stojí na skalnej ostrohe nad obcou Krajné. Na základe výskumov, vedci predpokladajú, že kostol pochádza už zo začiatku 15. storočia.
- Husitská veža, Stará Turá: slúžila ako strážna veža čachtického panstva a zároveň je považovaná za najstaršiu stavbu v Starej Turej. Veža sa nachádza na mestskom cintoríne a prislúchajú k nej náhrobníky významnej národoveckej rodiny Royovej.

5.2.2 Pamätné domy, múzeá a izby

- Vrbovčanská izba, Vrbovce: ide o takzvané dedinské múzeum v klasickom kopaničiarskom dome. Návštevníkov zaujme expozíciou ľudového bývania, výstavou pracovných i sviatočných krojov.
- Múzeum Slovenských národných rád, Myjava: toto múzeum predstavuje významnú kultúrnu inštitúcia, ktorá bola založená 1968 a zohrávala významnú úlohu v revolučných rokoch 1848 až 1849, kedy tu po prvý raz zasadala Slovenská Národná rada. Toto múzeum mapuje činnosť SNR. Okrem stálej expozície dejín slovenského parlamentarizmu a Slovenských národných rád, sú tu organizované aj príležitostné výstavy.
- Gazdovský dvor, Turá Lúka: ide o zrekonštruovaný objekt, ktorý prezentuje tradičný spôsob života, bývania a tradícií poľnohospodárskej usadlosti v myjavskom regióne. Tento objekt ponúka aj ochutnávku rôzneho sušeného ovocia, ako sú napríklad jablká, hrušky alebo slivky, ktoré sú spracované

priamo na gazdovskom dvore. Gazdovský dvor je súčasťou Kopaničiarskej ovocno-destilátovej cesty.

- Múzeum Milana Rastislava Štefánika, Košariská: nachádza sa v obci Košariská a je súčasťou bývalej evanjelickej fary, v Štefánikovom rodnom dome. Múzeum zobrazuje prostredie, v ktorom Štefánik žil, spoločnosť, v ktorej sa pohyboval a zároveň približuje návštevníkovi dejiny. Expozíciu dotvárajú osobné veci Štefánika, ktoré boli súčasťou zariadenia jeho bytu v Paríži.
- Železničné múzeum, Stará Turá: približuje históriu miestnej trate, ktorá ide z Veselí nad Moravou do Nového Mesta nad Váhom. Toto múzeum vzniklo za účelom zachovania železničnej histórie.

5.2.3 Ostatné turistické atrakcie

- Zrúcanina Brančského hradu: slúžil ako pohraničný hrad, ktorý strážil cesty, ktoré viedli cez Malé Karpaty na Moravu. Hrad je rozdelený na dve časti: dolný hrad a stredný hrad. Pri nájazdoch Turkov bol hrad vypálený.
- Mohyla Milana Rastislava Štefánika: je situovaná na najvyššom kopci Myjavskej pahorkatiny. Jej tvorcom bol architekt Dušan Samuel Jurkovič. Ide o kultúrnu pamiatku európskeho významu a je zapísaná do zoznamu Európskeho kultúrneho dedičstva. V máji sa tu každoročne koná pietna spomienka na počesť Milana Rastislava Štefánika.
- Holubyho chata na Veľkej Javorine: nachádza sa na najvyššom vrchu Bielych Karpát a na hraniciach s Českou republikou. Patrí medzi najstaršie chaty na Slovensku. Každoročne sa tu organizujú stretnutia Čechov, Moravanov a Slovákov na Veľkej Javorine. (Kopaničiarsky región 2012)

5.3 Región Hornácko

Nachádza sa v Jihomoravskom kraji, a leží na pohoriach Bielych Karpát. Kultúrnym a správnym centrom Hornáckeho regiónu je obec Velká nad Veličkou. V regióne sa nachádza typické ľudové stavitelstvo, neporušená

príroda Bielych Karpát. Pravidelne sa tu koná akcia Hornácke slávnosti, ktoré vznikli v roku 1957.

5.3.1 Zaujímavosti Hornáckeho regiónu

- Kuželovský mlyn, Kuželov: ide o veterný mlyn, ktorý je Holandského typu. Bol postavený v roku 1842 v obci Kuželov. O viac ako sto rokov neskôr bol mlyn predaný Technickému múzeu v Brne. V mlyne sa nachádza múzeum a bol vyhlásený za technickú pamiatku.
- Ekocentrum Karpaty, Nová Lhota: nachádza sa v tichom prostredí na okraji obce Nová Lhota. Príjazdovú cestu lemuje cyklotrasa. Ide o náučné stredisko, ktoré deťom približuje potrebu ochrany životného prostredia, krajiny Bielych Karpát a samotného významu ochrany pôdy.
- Hornácka farma, Hrubá Vrbka: na farme sa chovajú prasiatka, miniprasiatka, ovce, kozy, husi, a iné. Všetky zvieratá, ktoré sú chované na farme majú možnosť voľného pohybu a sú kŕmené krmivom, ktoré si sami vypestujú na lúkach a poliach. (Kopaničiarsky región 2012)

5.4 Región Ostrožsko

Nachádza sa v juhovýchodnej časti moravského Slovácka. Dominantou tohto regiónu je pútne miesto v kaplnke sv. Antonína Paduánskeho. Združuje sa tu osem obcí a miest. Región je známy úrodnými vinohradmi, udržovaním ľudových a duchovných tradícií. Významnú úlohu tu zohrala pešia turistika, cykloturistika a kúpeľná turistika. Medzi najvýznamnejšie turistické lákadlá patrí Baťov kanál, ktorý spojuje mestá Otrokovice a Rohatec na Slovensku.

5.4.1 Zaujímavosti Ostrožska – zámky a pamiatkové domy

- Zámek Uherský Ostroh: pôvodne bol zámok hradom a postupne bol prestavaný do pôvodného stavu. Počas husitských vojen bol významným centrom. V súčasnosti po celkovej rekonštrukcii slúži samosprávnym, kultúrnym a spoločenským potrebám mesta Uherský Ostroh. Zámok ponúka tri prehliadkové trasy, ktoré končia v zámockom podzemí.

- Zámek Veselí nad Moravou: pôvodom ide o stredoveký hrad, ktorý bol postavený v polovici 13. storočia, v 16. storočí bol hrad prestavaný na renesančný zámok. Zámku náleží zámocký park, ktorý bol ladený do anglického a francúzskeho štýlu. Park je verejnosti sprístupnený, ale samotný zámok nie je otvorený verejnosti.
- Lidový domek Háječek: ide o zrekonštruovaný historický dom, v ktorom sa nachádza expozícia, ktorá je zameraná na vyzdvihnutie tradičného dedinského obydľia. V dome je možnosť prehliadnuť si dobový nábytok a náradie. Miestne folklórne spolky v ňom usporiadajú tradičné dedinské akcie.

5.4.2 Ostatné zaujímavosti

- Pánsky dvůr, Veselí nad Moravou: ide o zrekonštruovaný barokový dom, ktorý slúži ako centrum spoločenských akcií. Návštevník tu nájde Mestskú galériu a informačné centrum.
- Kaple sv. Antonína: ide o významné pútnické miesto Moravského Slovácka. Nachádza sa na hranici Jihomoravského a Zlínskeho kraja. Od roku 1668 sa tu každoročne stretávajú desaťtisíce pútnikov. Kaplnka je sprístupnená verejnosti.
- Slovácky dvůr - kemp: novovybudovaný športovo-rekreačný, ubytovací a gastronomický areál. Tento viacúčelový komplex je postavený v tradičnom vidieckom štýle. Návštevník tu nájde ubytovacie zariadenia, reštaurácie ale aj zábavu.
- Sírnaté lázne: sírnatá voda, ktorá vyviera neďaleko obce, preukázala svoje liečivé účinky. Pôvodne malé kúpele sa postupne vybudovali až do dnešnej podoby. Liečivá voda pomáha predovšetkým pri liečbe kĺbov a kožných chorôb.
- Prístavišťe Bařov kanál: na Bařovom kanály existovalo množstvo významných miest, ktoré však neumožňovali spoľahlivé viazanie lodí a bezpečného nástupu a výstupu osôb. Toto bolo hlavným dôvodom k vybudovaniu prístavu, a týmto sprístupnenie pre širokú verejnosť.

V prístave vo Veselí nad Moravou sa nachádza penzión, lanové centrum, požičovňa lodí ale i mini kemp a iné. (Kopaničiarsky región 2012)

PRAKTICKÁ ČASŤ

6 ANALÝZA ROZVOJOVÝCH PROJEKTOVÝCH AKTIVÍT ZREALIZOVANÝCH NA ÚZEMÍ MORAVSKO - SLOVENSKÉHO POMEDZIA

Na území moravsko – slovenského pomedzia sa v súčasnosti budujú projekty, ktoré sa už aj v minulosti tešili obľube, medzi občanmi moravsko – slovenského územia. Ide najmä o turistické rozhľadne, projekt Načo chodiť pešky, keď môžu byť bežky, a iné.

6.1 Projekt „Pozrime sa cez hranice z výšky“

Mesto Myjava spolupracuje s obcou Brestovec a cezhraničným partnerom, moravskou obcou Javorník. Tieto obce spoločne realizujú projekt v rámci výzvy Programu cezhraničnej spolupráce medzi Českom a Slovenskom. Hlavnou prioritou tohto projektu je podpora sociálno-kultúrneho a hospodárskeho rozvoja cezhraničnej spolupráce. Hlavným cieľom projektu je vytvorenie predpokladov na zvýšenie konkurenčnej schopnosti v prihraničných regiónoch prostredníctvom posilnenia a zatraktívnenia potenciálu prihraničnej časti, teda ide o vytvorenie turistickej atrakcie na zvýšenie možnosti prezentácie územia. Do tohto projektu zapadajú najmä turistické rozhľadne. V programovom období 2007 - 2013 sa spustil projekt s názvom „Pozrime sa cez hranice z výšky“, ktorý sa realizoval v období od 1.10.2008 do 31.8.2009, teda realizácia trvala 11 mesiacov. V tomto projekte ide najmä o budovanie troch turistických rozhľadní, ktoré stoja na vrchu Hrajky (miestna časť Turej Lúky), na vrchu Poľana (oblasť Brestovec) a Drahy (nad obcou Javorník).

6.1.1 Vyhliadková veža Hrajky, Turá Lúka

Veža je postavená vo výške 298 metrov nad morom, na významnom vrchu Myjavskej pahorkatiny s názvom Hrajky. Stavba bola zrealizovaná v mesiacoch jún až august v roku 2009. Táto veža je vysoká 10 metrov a vedie na ňu 61 schodov. Turistom ponúka výhľad na veľkú časť Myjavskej pahorkatiny a Bielych Karpát. Vyhliadková veža bola postavená na historickom mieste, na

ktorom sa nachádza pamätník, ktorý pripomína tragickú udalosť, tzv. turolúcku vzburu. Súčasťou pamätníka je odpočívadlo s lavičkami pre peších turistov a nachádza sa tu aj odpočívadlo pre cykloturistov.

(Príloha č.1 Fotka výhľadne)

6.1.2 Vyhliadková veža Poľana

Nachádza sa na najvyššom vrchu v obci Brestovec - vrch Poľana, ktorý má 530 metrov nad morom. Veža bola postavená koncom roku 2009 a je vysoká približne 20 metrov. Turisti z nej vidia Biele Karpaty, masív Veľkej Javoriny, Myjavskú pahorkatinu, Malé Karpaty, Tribeč, Vtáčnik ale aj Strážovské Vrchy. Veža sa svojou strategickou polohou stala významným prvkom pre aktívny cestovný ruch v slovensko–českom pohraničí.

(Príloha č.2 Fotka výhľadne)

6.1.3 Vyhliadková veža Drahy, Javorník

Turistická rozhľadňa sa nachádza nad obcou Javorník, v nadmorskej výške 367 metrov nad morom. Bola vybudovaná v mesiacoch august až november v roku 2009. Táto rozhľadňa je vysoká 20 metrov a vedie na ňu 106 schodov. Turistom ponúka pekný pohľad na pohraničné regióny Slovenskej a Českej republiky.

(Príloha č.3 Fotka výhľadne)

6.1.4 Ostatné turistické rozhľadne

Na území Slovenskej a Českej republiky boli vybudované aj ďalšie turistické veže, ktoré však nezapadajú do projektu „Pozrime sa cez hranice z výšky“.

- Rozhľadňa Žalostina, Chvojnice: bola postavená v roku 2009. Je vysoká 6 metrov a vedie na ňu 20 schodov. Turistom ponúka možnosť výhľadky na moravskú i slovenskú časť Bielych Karpát.
- Rozhľadňa Radošov, Veselí nad Moravou: rozhľadňa je v tvare čaše na víno a stojí na vrchu Radošova vo výške 242 metrov nad morom.

6.2 Realizácia projektu

Prostredníctvom nasledujúcich aktivít sa zabezpečila postupná realizácia projektu:

1. aktivita: verejné obstarávanie – kde oprávnená osoba vybrala v súlade s platnou legislatívou najvhodnejšieho dodávateľa stavby rozhľadní
2. aktivita: manažér projektu a koordinátor – zabezpečili práce spojené s realizáciou projektu ako koordinácia jednotlivých činností, komunikácia medzi partnermi i voči riadiacemu orgánu, finančné riadenie, monitoring projektu
3. aktivita: vybudovanie vyhliadkových rozhľadní – bolo potrebné vyčistiť priestor od náletových porastov, upraviť trasy pre dopravu materiálu, vybudovanie stavby, dokončovacie práce a následná úprava okolia stavby,
4. aktivita: osadenie informačných tabulí – na ktorých sú umiestnené mapy s vyznačenými turistickými a cykloturistickými trasami, s vyznačenými zaujímavými lokalitami regiónu, prezentujúcich kultúrne a historické dedičstvo
5. aktivita: propagácia – je zabezpečená prostredníctvom vytvorenia propagačných materiálov, ktoré pozostávajú na jednej strane z turistickej mapy regiónu so zakreslením vybudovaných stavieb a na druhej strane dokumentuje realizáciu stavby a možnosť výhľadu.

6.3 Analýza nákladov a prínosov projektu (CBA)

Pri projektoch realizovaných v programovom období 2007 – 2013 cez program cezhraničnej spolupráce na rozvoj cezhraničného turizmu nebolo potrebné k žiadosti o finančný príspevok vypracovať ekonomickú i finančnú analýzu.

Predmetom financovania tohto projektu je vybudovanie rozhľadní, ktoré sú predmetom verejného záujmu a neprodukujú zisk, z toho dôvodu sa bude robiť v bakalárskej práci analýza CBA, ktorá zohľadňuje celoplošné dopady projektu. Výsledky tejto analýzy budú následne vyjadrené pomocou štandardných

ukazovateľov finančnej a ekonomickej efektívnosti. Výhodou tejto metódy je, že je možné ju použiť na každý projekt. (Sedláček 2005)

6.3.1 Finančná analýza

Táto analýza zobrazuje reálne toky finančných prostriedkov a stanovuje finančnú udržateľnosť projektu. Základom pre túto analýzu je stanovenie celkových investičných a prevádzkových nákladov. Hlavným cieľom analýzy je určiť, či daný projekt má dostatočný tok finančných prostriedkov na to, aby sa zaručila rentabilita a udržateľnosť tohto projektu.

- **Finančné náklady projektu**

Jednotlivé položky financovania projektu sú vyčíslené v tabuľke N.1 - Rozpočet projektu. Zo získaných finančných prostriedkov je zabezpečená i propagácia prostredníctvom propagačných materiálov, ktoré sú umiestnené v informačných kanceláriách pre turistov, ide najmä o turistickú brožúru, ktorá dokumentuje v rámci svojich turistických chodníkov polohu jednotlivých rozhľadní.

Tab. N1: Rozpočet projektu, využitie získaných finančných zdrojov

	VP/ náklady spolu	HCP/náklady spolu	P1/náklady spolu	Celkové náklady
Eudské zdroje	7 088	0	0	7 088
Náklady na publicitu	4 206	1 655	1 155	7 016
Externé tovary a služby	0	3 410	3 410	6 820
Investičné náklady	50 942	60 674	59 934	171 550
Náklady na prípravu projektu	3 102	0	0	3 102
Celkové náklady	65 338	65 739	64 499	195 576

Zdroj: mestský úrad, vlastné spracovanie

Cena investície je podľa vyššie uvedenej tabuľky v celkovej sume **195 576 EUR**.

- **Zdroje financovania projektu**

Tento projekt sa v rámci financovania radí ako Veľké projekty cezhraničnej spolupráce. Na projekte sa podieľajú traja partneri:

1. VP vedúci partner - mesto Myjava
2. HCP hlavný cezhraničný partner - obec Veľká nad Veličkou- Javorník
3. P1 partner - obec Brestovec.

Projekt bol financovaný zo získaných prostriedkov v rámci čerpania Eurofondov v oblasti podpora socio-kultúrneho rozvoja cezhraničného regiónu a jej spolupráce v celkovej výške 85% z celkového rozpočtu projektu. Zvyšná časť bola dofinancovaná zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu zapojených obcí. Jednotlivé položky sú rozpísané v tabuľke N2. (vlastné spracovanie)

Tab. N2: Zdroje financovania projektu

	Partner	V EUR	Suma v EUR celkom	%
Celkový oprávnený rozpočet projektu	VP	65 338	195 576	100
	HCP	65 739		
	P1	64 499		
Z toho spolufinancovanie z euro fondov	VP	55 537	166 239	85
	HCP	55 878		
	P1	54 824		
Z toho spolufinancovanie zo zdrojov štátneho rozpočtu	VP	6 534	16 271	8,32
	HCP	3 287		
	P1	6 450		
Z toho spolufinancovanie z rozpočtu mesta/ obce	VP	3 267	13 066	6,68
	HCP	6 574		
	P1	3 225		

Zdroj: mestský úrad, vlastné spracovanie

V roku 2007 začala prípravná fáza a tvorba projektovej dokumentácie. V roku 2008 až 2009 prebiehala realizačná fáza projektu. Toky finančných prostriedkov v jednotlivých rokoch znázorňuje tabuľka N3, ktorá zároveň zobrazuje aj efektívnosť projektu ako investície.

Tab. N3: Finančné toky projektu počas doby životnosti 5 rokov

Obdobie	2007	2008	2009	2010	2011
Investičné náklady					
Náklady na prípravu projektu	3 102	0	0	0	0
Náklady na stavbu rozhladní	0	85 775	85 775	0	0
Ľudské zdroje	0	3 544	3 544	0	0
Náklady na publicitu	0	0	7 016	0	0
Externé tovary a služby	0	3 410	3 410	0	0
Celkom	3 102	92 729	99 745	0	0
Prevádzkové náklady					
Obnova náteru	0	0	0	2 033	2 033
Revízia, údržba kotviaceho systému	0	0	0	285	285
Ostatné	0	0	0	476	476
Celkom	0	0	0	2 794	2 794
Príjmy z prevádzky	0	0	0	0	0
Celkové náklady	3 102	92 729	99 745	2 794	2 794
Čisté cash-flow	- 3 102	-92 729	-99 745	- 2 794	- 2 794

Zdroj: mestský úrad, vlastné spracovanie

V roku 2007 bol vytvorený samostatný projektový účet, prostredníctvom ktorého prebiehali všetky platby týkajúce sa projektu. Každý z partnerov sa

zaviazal, že uvedenú spoluúčasť na projekte prevedie na tento účet ku koncu roku 2007. Zvyšné finančné prostriedky boli dočasne získané z bankového úveru, ktorý bol následne refundovaný zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu. Bankový úver bol splatný jednorázovou sumou, ato do lehoty 31.12.2010. Výpočet finančnej udržateľnosti projektu je znázornený v tabuľke N4. (vlastné spracovanie)

Tab. N4: Výpočet finančnej udržateľnosti projektu

	Roky				
	2007	2008	2009	2010	2011
Celkové zdroje financovania	13 066	182 510	0	2 794	2 794
Tržby	0	0	0	0	0
Celkové príjmy	13 066	182 510	0	2 794	2 794
Celkové investičné náklady	3 102	92 729	99 745	0	0
Celkové prevádzkové náklady	0	0	0	2 794	2 794
Celkové náklady	3 102	92 729	99 745	2 794	2 794
Celkové cash-flow	9 964	89 781	- 99 745	0	0
Celkové kumulované cash-flow	9 964	99 745	0	0	0

Zdroj: vlastné spracovanie

Finančná udržateľnosť realizácie projektu je zabezpečená iba na realizačnú časť projektu. Nakoľko rozhládne neprodukujú žiaden príjem a služby verejnosti, je potrebné následnú prevádzku rozhládni financovať z vlastných alebo iných zdrojov.

- **Výpočet PV, NPV a NPV/I**

Súčasná hodnota PV sa vypočíta ako súčet budúcich rokov plynúcich z investície a prevedú sa na ich súčasnú hodnotu pomocou diskontnej sadzby 5%.

$$PV_t = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}$$

Kde:

PV_t – je súčasná hodnota všetkých hotovostných tokov vyplývajúcich z projektu v období od roku 2007 – 2011,

r – je diskontná sadzba vo výške 5%,

t – je symbol konkrétneho obdobia,

n – je symbol posledného hodnoteného obdobia. (Petřík 2009)

Čistá súčasná hodnota sa vypočíta ako súčet diskontovaných všetkých peňažných tokov investície a pri výpočte sa nebude rozhl'adňovať inflácia. Na základe nižšie uvedeného vzorca:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}$$

Kde:

NPV – je čistá súčasná hodnota investície,

CF_t – je hotovostný tok plynúci z investície v období t ,

r – je diskontná sadzba vo výške 5%,

t – je symbol konkrétneho obdobia. (Ručková 2007)

Index rentability nám vyjadruje podiel čistej súčasnej hodnoty projektu na investičných nákladoch.

$$NPV/I = \frac{(PV + CF_0)}{(-CF_0)} = \frac{[CF_0 + \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}]}{(-CF_0)}$$

Kde:

NPV – je čistá súčasná hodnota investície,

PV – je súčasná hodnota investície,

I – je veľkosť investičných výdajov v 0 období,

CF_t – je hotovostný tok plynúci z investície v období t,

r – je diskontná sadzba vo výške 5%,

t – je symbol konkrétneho obdobia. (Hrvol'ová 2006)

Tab. N5: Výpočet PV, NPV, NPV/I

Rok	Hodnota (1+r) ^t	Hodnota CF _t	Výsledná hodnota $\frac{CF_t}{(1+r)^t}$
2007 t=0	1	- 3 102	- 3 102
2008 t=1	1,05	- 92 729	- 88 313,33
2009 t=2	1,1	- 99 745	- 90 677,27
2010 t=3	1,16	- 2 794	- 2 408,62
2011 t=4	1,22	- 2 794	- 2 290,16
Vypočítaná hodnota PV = - 183 689,39 EUR			
Vypočítaná hodnota NPV = - 186 791,39 EUR			
Vypočítaná hodnota NPV/I = - 60,22			

Zdroj: vlastné spracovanie

Vypočítaná záporná hodnota NPV naznačila, že uvedená investícia je riziková a môže byť dôležitým argumentom pre neprijatie hodnotenej investície. Vypočítaná čistá súčasná hodnota je záporná a aj finančné toky sú záporné, nie je možné vypočítať hodnotu IRR, nakoľko táto veličina si vyžaduje kladné hodnoty.

- **Finančná udržateľnosť projektu po odovznaní rozhľadní do užívania**

Realizáciou projektu sa vybudovali tri turistické rozhľadne, ktoré sa následne stali majetkom obce Javorník, obce Brestovec a mesta Myjava. Jednotlivé obce sú povinné rozhľadne každoročne udržiavať tak, aby sa neznížila ich hodnota, taktiež sú povinný zabezpečiť poistenie majetku voči poškodeniu.

Všetky tieto činnosti budú obce zabezpečovať:

- z vlastných zdrojov – z rozpočtu mesta a obce
- z iných zdrojov – sponzorské príspevky obyvateľstva alebo firiem.

Náklady na udržanie a predĺženie živostnosti rozhľadní sú vyčíslené v tabuľke N6 za obdobie 5 rokov. (vlastné spracovanie)

Tab. N6: Náklady na opravu vyjadrené v EUR

Rozhľadňa/náklady	Drahy	Poľana	Hrajky
Obnova náteru	3 960	4 055	2 150
Revízia, údržba kotviaceho systému	450	625	350
Ostatné	810	1 025	545
Spolu	5 220	5 705	3 045
Priemerné ročné náklady	1 044	1 141	609

Zdroj: vlastné spracovanie

Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že náklady na udržanie a predĺženie životnosti rozhl'adni, nie sú pre mestá a obce veľkým finančným výdavkom, čím je možné zabezpečiť dlhodobé využívanie týchto rozhl'adni.

6.3.2 Ekonomická analýza

Pre ekonomickú analýzu je charakteristické zohľadnenie celoplošných nákladov a výnosov, ktoré sa investora v jeho priamych finančných tokoch nedotýkajú. Umožňuje nám kvantifikovať príspevok projektu k verejnému blahu.

Hlavné netrhové vplyvy, ktoré by sa zahrnuli do ekonomickej analýzy projektu sú úspora na zdravotnú starostlivosť, daň z ubytovania, reklama mesta, zmeny životného prostredia.

- **Ekonomické prínosy z pohľadu zdravotnej starostlivosti**

Pri stanovení výšky tohto prínosu sa bude vychádzať z predpokladu, že rozhl'adne budú zaujímavé hlavne pre turistov z Trenčianskeho kraja. Turistika môže mať pozitívne účinky na predchádzanie srdcovo-cievnych ochorení, obezity, ale aj psychickú rovnováhu. V roku 2007 sa v Trenčianskom kraji liečilo v kardiologických ambulanciách celkovo 33 731 pacientov. Z hľadiska zníženia výskytu srdcovo-cievnych chorôb spôsobených zlou životosprávu a nezdravým životným štýlom sa bude analýza zameriavať na vekovú skupinu 0-24 rokov. V tejto vekovej skupine sa celkovo lieči 6 553 mužov a 6 693 žien. Z tohto počtu sa 4 338 pacientov lieči na vrodené chyby srdca. Ak by vybudované rozhl'adne prispeli k úspore liečby vo výške len 1% ročne, čo by predstavovalo pokles o 89 pacientov v Trenčianskom kraji, pričom pri tomto výpočte sa zohľadnili pacienti s vrodenými chybami srdca.

Priemerná liečba ambulancií vrátane užívania liekov predstavuje náklad vo výške 51,04 EUR za rok na jedného pacienta. Zohľadnenie úspor z pohľadu zdravotnej starostlivosti zo strany štátu sa môže vyčíslíť v celkovej výške 4 542,56 EUR ročne, pričom sa nezohľadnila ešte úspora v oblasti liečby obezity a psychických problémov. (vlastné spracovanie)

- **Ekonomické prínosy z pohľadu daní**

Na základe monitorovacej správy za rok 2009 rozhl'adne navštívilo približne 994 turistov. Budeme predpokladať, že 5% z nich prespalo v ubytovacích

zariadeniach. Miestny poplatok za ubytovanie je 0,33 EUR na osobu/noc, čo predstavuje celkovú sumu 16,40 EUR. Využitím ubytovacieho zariadenia sa zvýšila aj ziskovosť a následne i daň z príjmu. V tomto roku bol projekt odovzdaný do užívania a verejnosti bol sprístupnený po dobu 4 mesiacov.

V roku 2010 bola návštevnosť rozhľadní v celkovom počte 3 216 turistov, za toho istého predpokladu, môžeme vyčísliť poplatok za ubytovanie v celkovej hodnote 53,06 EUR do rozpočtu mesta.

Rozhľadne mesto zaradilo do druhej odpisovej skupiny, teda doba odpisovania je šesť rokov. V prípade rozhľadní je výška ročného odpisu 32 596 EUR, čo predstavuje úsporu mesta na daniach vo výške 7 497,08 EUR. (vlastné spracovanie)

- **Ekonomický prínos z pohľadu propagácie**

Po ukončení projektu sa turistické rozhľadne zaradili medzi nové produkty cestovného ruchu na obidvoch stranách hranice, čoho dôkazom je aj bezplatné zverejnenie na turistických informačných portáloch prihraničných regiónov, napr. www.jizni-morava.cz, www.rozhledny.yc.cz, www.rozhledny-slovensko.web.cz, www.geocaching.sk. Spokojní turisti rozhľadní doporučujú návštevu aj na iných portáloch ako napr. www.kamsdetmi.sk. Takouto propagáciou sa zvyšuje image miest Myjava, Brestovec a Javorník, čím tieto obce nepriamo šetria náklady na reklamu a propagáciu regiónu.

Ak by sa mesto rozhodlo spropagovať región Myjavy v časopise, takáto reklama by stála 666 EUR na jedno vydanie časopisu. (vlastné spracovanie)

- **Ekonomické náklady z pohľadu životného prostredia**

Rozhľadne sú vsadené do prírody s najvyššou možnou ohľadnosťou na životné prostredie tak, aby turisti čo najmenej zničili okolie a biotopy daného regiónu. Pri výstavbe nebol potrebný výrub drevín, nakoľko sa stavby realizovali na poľnohospodárskej pôde. Okolo rozhľadní je umiestnená štrková plocha, po ktorej sa turisti môžu pohybovať. Celková zastavaná plocha rozhľadní je 150 m², čo predstavuje hodnotu ornej pôdy v celkovej výške 60,64 EUR, podľa zákona je stanovená všeobecná hodnota ornej pôdy vo výške 0,4043 EUR za m². Podľa získaných údajov zo štatistiky v roku 2009 bola podpora poľnohospodárskej

pôdy pre Slovensko stanovená vo výške 265 EUR na jeden hektár, čo v našom prípade predstavuje stratu 3,975 EUR ročne. (vlastné spracovanie)

Na základe vyššie popísaných prínosov a nákladov projektu z hľadiska ekonomického sa vypočíta budúca ekonomická hodnota, teda očakávaná hodnota cash-flow v jednotlivých rokoch.

Tab. N7: Výpočet hodnoty EBH

Roky	2009	2010	2011	2012	2013
Ekonomické prínosy projektu (BENEFITS)					
Zdravotná starostlivosť	4 542,56	4 542,56	4 542,56	4 542,56	4 542,56
Miestna daň	53,06	53,06	53,06	53,06	53,06
Daň z odpisu	7 497,08	7 497,08	7 497,08	7 497,08	7 497,08
Reklama	666	666	666	666	666
Ekonomické náklady projektu (COSTS)					
Hodnota ornej pôdy	60,64	0	0	0	0
Zníženie dotácií	3,975	3,975	3,975	3,975	3,975
EBH	12 694,09	12 754,73	12 754,73	12 754,73	12 754,73

Zdroj: vlastné spracovanie

- **Výpočet ESH, ENPV, IV**

Ekonomická čistá hodnota vychádza z diskotovaných peňažných tokov projektu v jednotlivých rokoch životnosti a vypočítame ju:

$$ESH_t = \frac{EBH_t}{(1+r)^t}$$

Kde:

ESH_t – je ekonomická súčasná hodnota v rokoch t ,

EBH_t – je budúca ekonomická hodnota,

r – je diskontná sadzba vo výške 5,5%,

t – je symbol konkrétneho obdobia. (Petřík 2009)

Čistá súčasná hodnota investície (projektu) je následne daná súčtom hodnôt v jednotlivých rokoch projektu, podľa nasledujúceho vzorca.

$$ENPV = \sum_{t=0}^n \frac{EBH_t}{(1+r)^t}$$

Výpočet prostej doby návratnosti z ekonomického hľadiska bez zohľadnenia diskontnej sadzby vyjadruje počet rokov, za ktoré sa investícia do projektu splatí podľa nasledujúceho vzorca:

$$IV = \sum_{i=1}^{DN} (EBH_t)$$

Kde:

IV – sú investičné výdaje na projekt

DN – je doba návratnosti (Sedláček 2005)

Pri výpočte je potrebné zohľadniť ekonomický prínos v podobe odpisov, teda od šiesteho roku je hodnota EBH_t rovná sume 5 257,65 EUR.

Na princípe výpočtu čistej súčasnej hodnoty je založená aj výpočet ekonomickej vnútornej miery výnosnosti ERR. Je to výnosová miera projektu vyjadrená v percentách, pri ktorých sa súčasná hodnota očakávaných peňažných príjmov z investície so započítaním socio-ekonomických prínosov sa rovná súčasnej

hodnote vynaložených výdajov na investíciu. Je to taká výnosová miera projektu, pri ktorej sa ekonomická čistá súčasná hodnota rovná 0. Hodnotu ERR sa vypočítala vzhľadom na ekonomické peňažné toky počas obdobia návratnosti.

Výpočet indexu ekonomickej rentability je ukazovateľ, ktorý vyjadruje podiel ekonomickej čistej súčasnej hodnoty na hotovostných investičných nákladoch. Je to v podstate % ekonomickej rentability investície meranou čistou ekonomickou súčasnou hodnotou. Táto veličina udáva koľko EUR čistého ekonomického diskontovaného prínosu pripadá na jedno investované euro. Hodnotu ENPV bola vypočítaná podľa nasledujúceho vzorca:

$$ENPV/IV = \frac{\sum_{t=0}^n \frac{EBH_t}{(1+r)^t}}{IV}$$

Kde:

IV – investičné výdaje (Ručková 2007)

Tab. N8: Výpočet EBH, ESH

Rok	Hodnota $(1+r)^t$	Hodnota EBH _t	Výsledná hodnota $ESH_t = \frac{EBH_t}{(1+r)^t}$
2009 t=0	1	12 694,09	12 694,09
2010 t=1	1,055	12 754,73	12 089,79
2011 t=2	1,113	12 754,73	11 459,78
2012 t=3	1,174	12 754,73	10 864,34
2013 t=4	1,238	12 754,73	10 302,69
Vypočítaná hodnota ENPV = 57 410,68 EUR			
Prostá doba návratnosti = 26 rokov a 3 mesiace			
Vypočítaná hodnota ERR = - 0,05 %			
Vypočítaná hodnota ENPV/IV = 0,29 %			

Zdroj: vlastné spracovanie

6.3.3 Spoločenské dopady

- Sociálny aspekt projektu

Realizáciou tohto projektu sa zlepšia podmienky na život v cezhraničných regiónoch. Táto potreba bude zabezpečovaná podporou: dobrá občianska vybavenosť v regiónoch, rozvoj miestnych základných služieb pre cezhraničné regióny a ich obyvateľstva a to aj vrátane služieb v oblasti času a kultúry, ktoré súvisia s infraštruktúrou , rozvojom rekreačnej infraštruktúry ale i informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu. Tvorbou projektu sa vytvoria podmienky na zlepšenie kvality života v obciach a podpora miestnych komunít ako aj partnerstiev medzi miestnymi akčnými skupinami.

- Ekonomický rozvoj a zamestnanosť

Pre rozvoj obce je potrebné zabezpečiť investície do infraštruktúry, do miestnych služieb a tiež vytvárať podmienky pre podnikateľskú činnosť, zabezpečiť investície do objektov voľno-časových aktivít. Investíciou do infraštruktúry výstavby poľnej cesty kde sa rozhládne nachádzajú sa zvýši návštevnosť regiónov a využívanie rekreačnej činnosti v danej oblasti. Uvedené bude mať vplyv na diverzifikáciu ekonomiky prostredníctvom rozvoja cestovného ruchu, agroturistiky, obchodu a služieb, ktoré teda vytvárajú možnosti v tvorbe nových pracovných miest. V roku 2013 sa začiatkom roka nezamestnanosť v okrese Myjava pohybovala na úrovni okolo 13,9% a počas roka nezamestnanosť postupne klesla a ku koncu roku dosiahla percentil približne 12,47%.

- Životné prostredie

Hlavným ekonomickým prínosom realizácie projektu je samotné vybudovanie spoločných zariadení čo sa týka oblasti ochrany pôd (poľnej cesty). Uvedenými činnosťami sa zabezpečí predchádzanie erózií pôdy, teda vďaka odvodneniu komunikácie a veternej erózií.

Tieto spoločenské dopady sa nedajú kvantifikovať, čiže nedá sa nájsť korelácia medzi počtom túr a zníženými výdavkami teda napríklad na uvedenú liečbu v ekonomických aspektoch. Respektíve sa dá sledovať zdravý životný štýl a menší výskyt chorôb, ale to je otázka či dáť a štatistik ku ktorým nie je bežný prístup. Čiže projekt je zameraný len na úžitok a trávenie voľného času pre návštevníkov a nemožno ho kvantifikovať.

6.4 Zhodnotenie projektu na základe finančnej a ekonomickej analýzy

Vzhľadom na charakter projektu je vypočítaná čistá súčasná hodnota aj hodnota indexu NPV/I záporná a hodnotu IRR a dobu návratnosti vzhľadom k záporným číslam nie je možné vypočítať.

Vypočítané ekonomické ukazovatele sú vzhľadom na charakter projektu čiastočne vypočítaná čistá ekonomická súčasná hodnota vo výške 57 410,68 EUR preukazuje celkový čistý prínos projektu vzhľadom na spoločnosť a zahrnuté benefity. Index ziskovosti ENPV/I vo vyčíslenej sume 0,29 predstavuje miernu efektivitu projektu a je možné ho z hľadiska ekonomických prínosov interpretovať tak, že na každé jedno investované euro prinesie projekt 0,29 EUR v podobe ekonomických prínosov.

Prostá doba návratnosti projektu je 26 rokov a 3 mesiace, čo z hľadiska životnosti rozhládní môže súčasne predstavovať aj ich likvidáciu vzhľadom na využitie verejnosti.

Na základe výsledkov analýzy nákladov a prínosov je možné konštatovať, že rozhládne skôr slúžia verejnosti na skvalitnenie trávenia voľného času.

Tab. N9: Hodnotenie projektu pomocou finančnej a ekonomickej analýzy

Finančná analýza		Ekonomická analýza	
Ukazovateľ	Hodnota	Ukazovateľ	Hodnota
NPV	- 186 891,39 EUR	ENPV	57 410,68 EUR
NPV/I	- 60,22	ENPV/I	0,29
IRR	nedá sa vypočítať	ERR	- 0,05 %
Doba návratnosti	nedá sa vypočítať	Doba návratnosti	26 rokov 3 mesiace

Zdroj: vlastné spracovanie

7 NÁVRHOVÁ ČASŤ

7.1 SWOT analýza

SWOT analýza je metóda, ktorú môžeme využiť v rôznych častiach realizácie projektu. V bakalárskej práci bude využitá SWOT analýza na identifikáciu slabých miest projektu. Analýza SWOT umožňuje zdokonaľiť projekt rozvojom silných stránok, odstránením slabých stránok, využitím budúcich príležitostí, a vyhnutím sa riziku.

Tab N.9: Grafické vyjadrenie SWOT analýzy

SWOT Analýza		
	Silné stránky	Slabé stránky
Vnútročné prostredie	<ul style="list-style-type: none"> - skvalitnenie spoločnej infraštruktúry cezhraničného CR, - vybudovanie rozhľadní prevažne z prírodného materiálu, - rozvoj doplnkových služieb v oblasti CR, tým dochádza ku zvýšeniu kúpnej sily regiónu, - zvýšenie image cezhraničných oblastí, - skvalitnenie trávenia voľného času	<ul style="list-style-type: none"> - rozhľadne nie sú spojené turistickým chodníkom, ani cyklotrasou, - tento projekt neprodukuje príjmy, - nízka propagácia v centre miest a obcí, - chýbajúce informačné tabuľky na vrchu rozhľadní, - nevhodná poloha rozhľadne Hrajky.
Vonkajšie prostredie	Príležitosti	Hrozby
	<ul style="list-style-type: none"> - vyššia návštevnosť regiónu zo strany domácich i zahraničných turistov, - silné kultúrne povedomie - predĺženie pobytu turistov, - vytváranie cezhraničných partnerstiev pre rozvoj CR, - využitie finančných zdrojov z fondov EÚ na financovanie ďalších projektov.	<ul style="list-style-type: none"> - výber nekvalitného dodávateľa, - nedostatok finančných prostriedkov na udržiavanie projektu, - vandalizmus, - možné zhoršenie životného prostredia- znečisťovanie, - extrémne zmeny počasia.

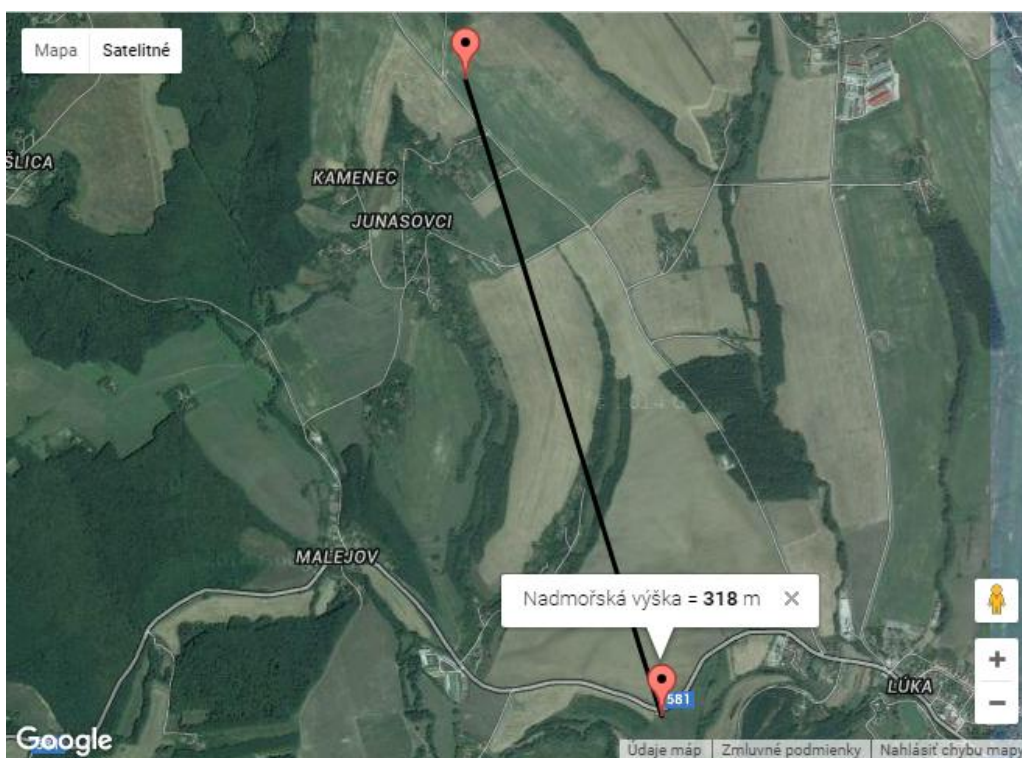
Zdroj: vlastné spracovanie

Na základe zrealizovanej SWOT analýzy a jej rozobratím by boli navrhnuté nasledujúce riešenia pre lepšiu efektívnosť projektu.

7.2 Umiestnenie rozhl'adne Hrajky na inom mieste

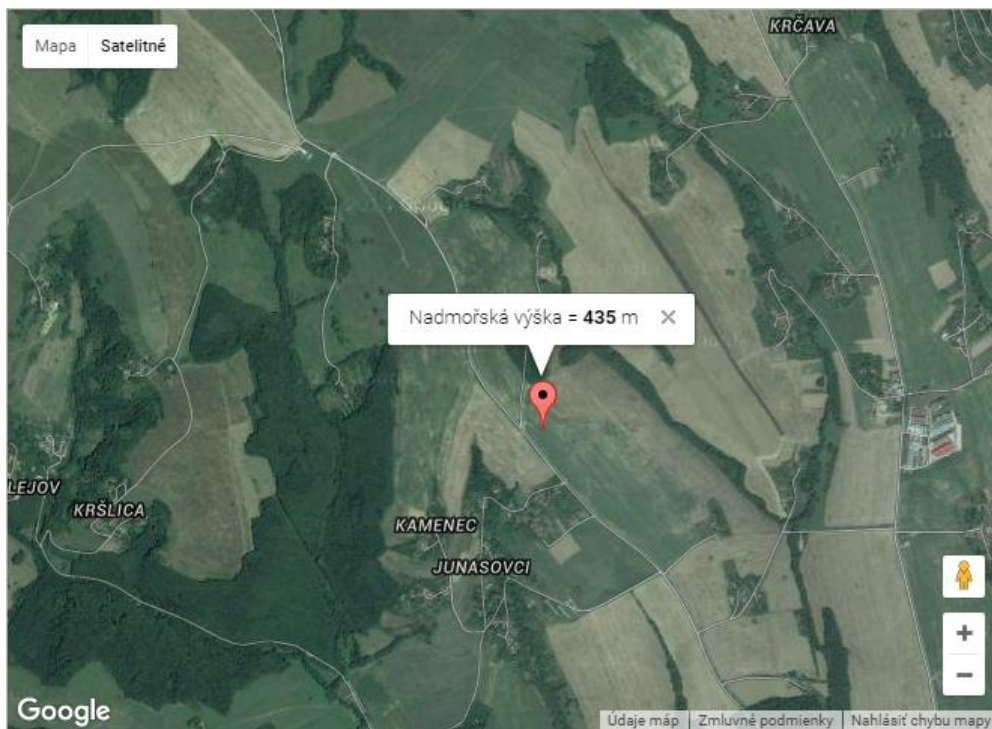
Na základe monitoringu prostredníctvom knihy návštev, kde turisti písali svoje postrehy, a aj z osobnej návštevy, je viditeľnosť z rozhl'adne Hrajky najhoršia z vybudovaných rozhl'adní. Novým riešením je umiestnenie rozhl'adne Hrajky na inom mieste. I keď pri umiestnení rozhl'adne autor projektu bral do úvahy, že na tomto mieste sa nachádza pamätník, ktorý pripomína tragickú udalosť.

Obr. N1: Znárodnenie premiestnenia rozhl'adne

Zdroj: satelitná mapa

Obr. N2: Nadmorská výška premiestnenej rozhľadne

Zdroj: satelitná mapa

Na obrázku N1 je viditeľné, že staré miesto rozhľadne má nadmorskú výšku približne 318 m n. morom a navrhované nové miesto by bolo s nadmorskou výškou približne 435 metrov nad morom čo znázorňuje obrázok N2. Nové navrhované miesto by bolo v blízkosti Myjavy, časť u Junasov, poblíž cesty smerom na Vrbovce. Zvýšením rozhľadne z 10 na 13 metrov by sa zlepšila viditeľnosť na okolie, pohorie Bielych Karpát a Považského Inovca. Pravdepodobne by bolo vidieť aj na rozhľadňu, ktorá je umiestnená na Poľane. Veľkým plusom umiestnenia na tomto mieste rozhľadne by bola blízkosť či už turistického chodníka ale aj turistických cyklotrás.

Pamätník pripomínajúci tragickú udalosť v časti terajšej rozhľadni by mohol byť ďalšou zástavkou na turistike počas spoznávania mikroregiónu.

Už z obrázkov N3, N4, N5 na porovnanie je zrejmé, že výhľad z rozhľadne je veľmi slabý ako výhľad z miesta umiestnenia rozhľadne, teda návrh na iné umiestnenie rozhľadne je prijateľnejší. Z navrhovaného umiestnenia je krásne vidieť na mestá, ako je mesto Myjava, Senica, je krásne vidieť na Veľkú Javorinu, na rozhľadňu Poľana, na veternú elektrárňu Kuželov atď.

Obr. N3: Fotka z rozhľadne

Zdroj: vlastná fotka, 2016

Obr. N4: Fotka z rozhľadne

Zdroj: vlastná fotka, 2016

Obr. N5: Fotka z nového umiestnenia

Zdroj: vlastná fotka, 2016

7.3 Informačné tabuľky na rozhľadne

Na vrchu rozhľadní chýba informačná tabuľa, ktorá by popisovala miesta, ktoré sú v dohľadne. Turistom, ktorý región nepoznajú by informačná tabuľa rozšírila ich dovednosti o danom kraji. Návrhom je umiestnenie informačných tabulí, na každej z rozhľadní, a to na všetky svetové strany, ktoré by nám popisovali, čo

všetko turista môže vidieť, či už pahorkatinu, obec alebo hrad. Obrázok N6 je malý návrh ako by tabuľka mohla vyzerat'. Zobrazuje výhľad z rozhľadne s popisom kde, čo známe turista môže vidieť.

Obr. N6: Grafický návrh tabuľky

Zdroj: vlastná fotka, 2016

7.4 Dobudovanie odpadkových košov pri rozhľadniach

Turisti pri rozhľadniach trávia svoj voľný čas, počas ktorého môžu konzumovať jedlo aj nápoje, čo môže viesť k znečisťovaniu okolia odpadkami. Pri vybudovaných vyhl'adniach chýbajú odpadkové koše, kde by mohli návštevníci tieto odpadky vyhadzovať. Ďalším návrhom je, aby mesto a obce dobudovali odpadkové koše a zabezpečili ich vyvážanie. Do udržiavania poriadku okolo rozhľadní by sa mohli zapojiť občianske združenia so zameraním na turisiku, ktoré pôsobia v regióne. Odporúčením je, aby mesto zakúpilo kôš ako je na obrázku N7, ktorý svojou drevenou štruktúrou, a strieškou proti odľukovaniu odpadu, by zapadol do prostredia a k danej rozhľadni. Nákupná cena jedného koša činí 178,80 EUR. Pod kôš by bolo vhodné vsadiť betónovú dosku, o ktorú by sa kôš ukotvil a zabezpečil voči ukradnutiu. Celkové náklady na osadenie jedného koša by nemali presiahnuť 50 EUR. Vývoz odpadu z týchto košov by

zabezpečovali Ttechnické služby mesta, zároveň do úvahy pripadá aj súčinnosť s občianskymi združeniami so zameraním na turistiku.

Obr. N7: Odpadkový kôš

Zdroj: www.b2bpartner.sk

7.5 Prepojenie turistického chodníka s výhľadňami

Z pohľadu turistiky by bolo zaujímavé rozhl'adne prepojiť novým turistickým chodníkom. Nové umiestnenie rozhl'adne, v časti u Junasov, je v tesnej blízkosti červeného turistického chodníka, ktorý vedie na českú stranu. Pri označovaní nového turistického chodníka by sa zohľadnili už vybudované turistické chodníčky a turistické cyklotrasy. Prepojenie a vyznačenie tohto chodníka by bolo prínosom pre cestovný ruch a zatriaktivnenie, či už rozhl'adni alebo celého regiónu.

ZÁVER

Bakalárska práca s názvom „Analýza projektov cezhraničnej spolupráce ČR – Slovensko zameraných na cestovný ruch“ predstavila projekt cezhraničnej spolupráce medzi Českom a Slovenskom s názvom „Pozrime sa cez hranice z výšky“, ktorý bol financovaný z európskych fondov. V praktickej časti daného projektu bola vytvorená finančná analýza. Výsledkom analýzy je, vypočítaná súčasná hodnota približujúca sa záporným číslom, a to z toho dôvodu, že projekt je financovaný nenávratnou dotáciou z eurofondov. Z finančného hľadiska sa v analýze nedala vypočítať doba návratnosti, pričom z ekonomického hľadiska preukazuje, že je možné efektivitu vypočítať a interpretovať tak, že na každé jedno investované euro prinesie projekt mestu 0,29 EUR v podobe týchto ekonomických prínosov. Prostá doba návratnosti projektu bola z ekonomického hľadiska v analýze vypočítaná na približne 26 rokov, čo predstavuje životnosť rozhl'adni a taktiež môže predstavovať aj ich likvidáciu. Cieľom bakalárskej práce bolo analyzovať daný projekt a z analýzy konštatovať, že rozhl'adne slúžia verejnosti a návštevníkom na skvalitnenie trávenia voľného času a tiež poznanie cezhraničných regiónov. V navrhovanej časti bakalárskej práce sa reagovalo hlavne na slabé stránky projektu, kde najviac kritizovanou rozhl'adňou bola rozhl'adňa Hrajky, a pristúpila sa k optimálnejšiemu riešeniu, a to umiestnenie tejto rozhl'adne na inom mieste. Toto miesto bolo lukratívnejšie pre krajší výhl'ad z rozhl'adne, a tým by sa aj zvýšil úžitok návštevníka. Navrhované miesto by bolo atraktívne aj pre peších turistov a cykloturistov, z dôvodu, že by sa prepojili rozhl'adne s turistickým chodníkom.

Ciele bakalárskej práce boli splnené. V teoretickej časti bola čitateľovi objasnená problematika projektového managementu zameraného na cestovný ruch cezhraničnej spolupráce. Praktická časť sa opierala o výsledky finančnej analýzy, s ktorej vyplýva, že projekt je prínosný pre cestovný ruch a poznávanie cezhraničnej oblasti. Analýza je vytvorená autorom bakalárskej práce. Navrhová časť poukazuje na chyby projektu a zároveň ponúka optimálnejšie riešenie. Bakalárska práca môže byť využitá ako príklad pre finančnú analýzu projektov

cezhraničnej spolupráce financovaných z Európskej únie medzi Českou a Slovenskou republikou.

POUŽITÉ ZDROJE

Literárne zdroje:

PALÁTKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu*. 2. Vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 247-93-061.

BERÁNEK, Jaromír. 2013. *Ekonomika cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Mag Consulting, 295 s. ISBN 978-80-86724-46-1.

PALÁTKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací*. 1. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-2473-749-2.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Cestovní ruch: Výkladový slovník*. 1. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

MORÁVKOVÁ, Eva a Daniela DROBNÁ. *Cestovní ruch pro SŠ a veřejnost*. 2. Praha: FORTUNA, 2004. ISBN 978-80-7373-079-6.

GÚČIK, M. A KOLEKTÍV. 2012. *Manažment cieľového miesta cestovného ruchu*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta, 2012. 220 s. ISBN 978-80-8141-025-3.

KOTLER, Philip, John T BOWEN a James C MAKENS. 2014. *Marketing for hospitality and tourism*. 6. vyd. Harlow: Pearson Education, 630 s. ISBN 978-0-13-338212-9.

ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. V Praze: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5.

KULAŠÍK, Peter. *Cezhraničná spolupráca štátov V4*. 1. Sládkovičovo: Vysoká škola v Sládkovičove, 2011. ISBN 978-80-89267-69-9.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-263-3.

HORKÝ, Ondřej. *Česká rozvojová spolupráce*. 1. Praha: Slon, 2011. ISBN 978-80-7419-040-7.

KERZNER, Harold. *Project Management*. 1. Wiley-Blackwell: Wiley-Blackwell, 2013. ISBN 978-11-1802-227-6.

TROJAN, Jakub a Jan TRÁVNÍČEK. Projektový management v hotelnictví a cestovním ruchu. 1. vyd. Brno: VŠOH, 2015, 104 s. ISBN 978-80-87300-57-2.

JAROŠOVÁ, Eva a Karel PAVLICA. *Vyvážený leadership*. 2. Praha: Management Press, 2015. ISBN 978-80-7261-289-5.

PETŘÍK, Tomáš. *Ekonomické a finanční řízení firmy*. 2. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-2471-046-4.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Kniha Cash Flow*. 2. Praha: Computer Press, 2003. ISBN 807-22-687-59.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 4. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-2477-111-3.

HRVOĽOVÁ, Božena, Lucia NINČÁKOVÁ a Katarína VÁVROVÁ. *Analýza finančných trhov*. 1. Bratislava: Sprint, 2006. ISBN 808-90-8559-8.

Interné zdroje:

Kopaničiarsky región [online]. Myjava: Kopaničiarsky región - MAS, 2012 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://www.kopaniarskyregion.sk/>

Program cezhraničnej spolupráce. *Sk-cz.eu* [online]. Bratislava: Odbor programov cezhraničnej spolupráce, 2008 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://www.sk-cz.eu/>

Cezhraničná spolupráca. *Minv.sk* [online]. Ministerstvo vnútra: Slovenská republika, 2016 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://www.minv.sk/?cezhranicna-spolupraca>

Štatistický úrad, SR [online]. Slovenská republika: SR, 2014 [cit. 2016-04-06].

Dostupné z:

https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/home!/ut/p/b1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfGjzOIDzT0tnJwMHQ0s_IJcDTxDHAPcg7xMDA1MTIEKIoEKDHAARwNC-sP1o8BKnN0dPUzMfQwMLHzcTQ08HT1CgywDjY0NHI2hCvBY4eeRn5uqX5AbYZBl4qgIAL9TbiU!/dl4/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/

ZOZNAM OBRÁZKOV, GRAFOV A TABULIEK

Tabuľka N1: Rozpočet projektu	strana 35
Tabuľka N2: Zdroj financovania	strana 36
Tabuľka N3: Finančné toky projektu počas doby životnosti	strana 37
Tabuľka N4: Výpočet finančnej udržateľnosti	strana 38
Tabuľka N5: Výpočet NPV, NPV I	strana 40
Tabuľka N6: Náklady na opravu vyjadrené v EUR	strana 41
Tabuľka N7: Výpočet hodnoty EBH	strana 44
Tabuľka N8: Výpočet EBH, ESH	strana 46
Tabuľka N9: Hodnotenie projektu pomocou fin. a ekonomickej analýzy	strana 47
Tabuľka N10: Grafické vyjadrenie SWOT analýzy	strana 48
Obrázok N1: Znázornenie premiestnenia rozhľadne	strana 49
Obrázok N2: Nadmorská výška premiestnenej rozhľadne	strana 50
Obrázok N3: Fotka z rozhľadne	strana 51
Obrázok N4: Fotka z rozhľadne	strana 51
Obrázok N5: Fotka z nového umiestnenia	strana 51
Obrázok N6: Grafický návrh tabuľky	strana 52
Obrázok N7: Odpadkový kôš	strana 53

ZOZNAM SKRATIEK

MAS – miestna akčná skupina

VP – vedúci partner

HCP – hlavný cezhraničný partner

P1 – partner 1

PV_t – súčasná hodnota všetkých hotovostných tokov

r – diskontná sadzba

t – konkrétne obdobie

n – posledné hodnotové obdobie

NPV – čistá súčasná hodnota investície

PV – súčasná hodnota investície

I – veľkosť investičných výdajov

CF_t – hotovostný tok plynúci z investície v období t

IRR – vnútorné výnosové percento

IV – investičné výdaje

DN – doba návratnosti

ESH_t – ekonomická súčasná hodnota v rokoch t ,

EBH_t – budúca ekonomická hodnota,

PRÍLOHY

Príloha č.1 Fotka rozľadne Hrajky s pamätníkom

strana 33

Zdroj: vlastná fotka 2016

Zdroj: vlastná fotka 2016

Zdroj: vlastná fotka 2016